

Plastexperimentet 2023

– instruktioner

För mer information och bakgrundsinformation:

www.plastexperimentet.se

ForskarFredag finansieras av EU:s forsknings- och innovationsprogram Horisont Europa, GA No 101061464.

Instruktioner

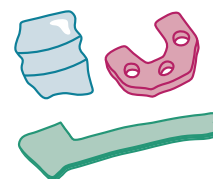
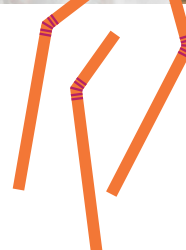
– PLASTINSAMLING, SORTERING OCH RAPPORTERING

- Bestäm vilket område** du ska kartlägga utifrån de valbara miljötyperna se ruta till höger och fundera på en lämplig bredd på området som du ska mäta. Minst 1 meter max 50 m bred. Längden ska alltid vara 100 meter. Om en typ av miljö övergår i en annan (inom den 100 meter långa sträckan) anger ni vad ytan till största delen består av.
- Material ni behöver** för insamling:
  - **Måttband** för att mäta upp området
  - **Soppåsar** för insamling av skräp.Saker som kan underlätta er insamling:
  - **Handskar**, förslagsvis engångshandskar av nitril eller polyeten (PE).
  - **Pincett** för insamling av små plastbitar.
  - **Gripklo** för skräpplockning, om du har.
  - **Handsprit** för att rengöra händerna vid behov.
  - Eventuellt en utskrift av **sorteringsbladet** (se sidan 4-5.)
- Mät upp området.** Längden ska alltid vara 100 meter. Bredden ska vara minst 1 meter och max 50 meter. Bestäm bredd, mät upp området och markera gränsen med exempelvis stenar eller pinnar.
- Samla in allt skräp** på det uppmätta området. Tänk på risker och säkerhet. Var försiktiga om ni hittar något som ser vasst eller farligt ut, ta inte i t.ex. sprutor och vapen. Använda handskar och att tvätta händerna efter skräpplockningen. Hittar ni något som är för tungt för er våg så noterar ni det. Lägga skräpet i påsar och skilj på plastskräp och övrigt skräp (kartong, papper, metall, trä och glas). Blir ni osäkra på vad som räknas som plastskräp så kan ni kika på kategorierna på sid 4-5. Allt som är med där räknar vi som plastskräp. Skräp som ligger under jorden får gärna tas med så länge en liten bit av avfallet sticker fram över jordytan. Även små bitar av ett skräp registreras under rätt kategori om det går att se vilken typ av skräp det är. Ett trasigt skräpföremål som till exempel en trasig matförpackning räknas som 1 skräpföremål om det uppenbart hör ihop.
- Sortera eller släng det skräp som inte är plast.** Även eventuella blöjor och fyllda hundbajspåsar kan slängas direkt, bara ni noterar antalet. Dessa behöver ni inte väga.

Miljötyp	Insamlingsområde
Badplats/strand	Badplats/strand insjö Badplats/strand hav
Vattendrag	Längs å/kanal
Parkområde	Parkområde Lekpark
Naturområde	Skog Äng Grönområde Vandringsled/motionsspår* Stig*

* Väljer ni en stig eller motionsspår rekommenderar vi en bredd som också täcker in dikeskanter.

6. **Ta er hem igen** och ta fram **material ni behöver** för sorteringen:

- En **våg** som kan känna lättare vikter. Bäst är det om den kan väga minsta vikten (14 g), det gör en brevvåg, matvåg eller diamanvåg.
- Ett tips är att ha 23 st **burkar, lådor** eller **påsar** för sorteringen i olika plastkategorier. (Skriv gärna ut kategorierna från sorteringsbladet på nästa sida och klipp ut de olika kategorierna och fäst på kärnen ni använder vid sorteringen).

7. **Sortera plastskräpet** efter de angivna kategorierna. Blir ni osäkra finns ännu mer sorteringshjälp i vår skräpförteckning.

8. **Väg plastskräpet**. Glöm inte att vikten från plastpåsar du plockat i inte ska räknas med i totalvikten. Hittar ni något som är för tungt för er våg så noterar ni det.

9. **Räkna antal skräp per kategori** och **füll i det digitala protokollet**.

Den 1 september kommer du att få en länk till det digitala protokollet till mejladressen du anmälde dig med.

Du fyller i det digitala protokollet på en dator, surfplatta eller mobil.

Gå igenom inrapporteringen en extra gång så att det stämmer innan ni skickar in. När ni har klickat på "Slutför" går det inte att ändra och det är den datan vi kommer att räkna med. Separat guide till det digitala protokollet finns om du behöver mer hjälp.

10. **Ladda ner er rapportering** från protokollet om ni vill spara den.

11. **Avfallssortera och släng plastskräpet**.

SAMLADE LÄNKAR TILL ÖVRIGA HJÄLPDOKUMENT

- Beskrivning av plastkategorierna
- Skräpförteckning som hjälper till att avgöra om något är plast eller inte
- Guide till protokollet där ni rapporterar in resultatet

KOM IHÅG

Att en kork eller lock som sitter kvar på förpackningen räknas som en del av förpackningen och inte som ett separat föremål.

PLASTKATEGORIER

- Ballonger
- Cellofan från cigarettpaket
- Cigarettfimpar
- Dryckesbehållare i plast (Mjuka förpackningar som till exempel juicepåse)
- Dryckesflaska i plast
- Engångsbestick i plast
- Engångsmugg i plast
- Fiskelina
- Fiskenet
- Frigolit/cellplast
- Gummi
- Hård plastförpackning för livsmedel (T.ex. take-awaylåda eller yoghurtbägare)
- Liten plastpåse
- Lösa korkar och lock i plast (Sitter de kvar på flaskan räknas de som en del av den)
- Mjuk plastförpackning för livsmedel (Till exempel chipspåse)
- Plast övrig (Plast som inte går att se vad det är eller som inte passar in i någon av de andra kategorierna)
- Plastpåsar från matvarubutiker och klädeskedjor
- Påsfolutare i plast (Till exempel till brödpåse)
- Rep och snören i plast
- Snusdosa
- Sugrör och omslag till sugrör
- Tops/bomullspinnar i plast
- Vätservetter
- Övriga sanitetsprodukter i plast (Till exempel blöjor och bindor. Dessa vägs inte men notera antalet).

Sorteringsblad till Plastexperimentet

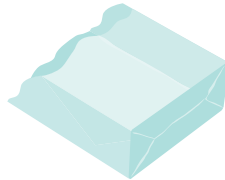
KOM IHÅG

Att en kork eller lock som sitter kvar på förpackningen räknas som en del av förpackningen och inte som ett separat föremål.

Ballonger

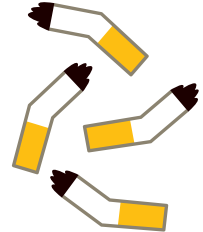

Cellofan från cigarettpaket

Inte själva cigarettpaketet utan omslaget av genomskinlig plast.

Cigarettfimpar

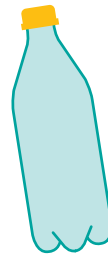

Dryckesbehållare (plast)

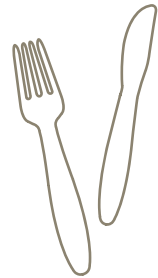
T.ex. mjuka juicepåsar eller "smoothiepåsar" för småbarn.

Dryckesflaska (plast)

Max 3 liter. Större dryckesförpackningar som t.ex. saftdunkar räknas som "Plast övrig".

Engångsbestick (plast)

Gafflar, knivar, skedar, ätpinor och andra bestick.

Engångsmugg (plast)

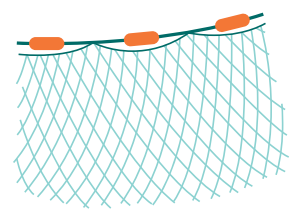
Plastmugg för smoothie, milkshake eller liknande.

Fiskelina

Består av nylon.

Fiskenät

T.ex. fiskenät av nylon.

Frigolit/cellplast

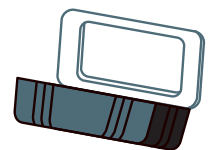

Vitt lätt material som ofta används för att skydda varor vid transport.

Gummi

Hård plastförpackning för livsmedel

Hård förpackning som man kan äta ur direkt, t.ex. take-awaylåda, yoghurtbägare, smörgäsförpackning eller plastlåda till vindruvor.

**Liten plastpåse som t.ex.
fruktpåsar, hundbajspåsar**

Fyllda hundbajspåsar vägs ej men notera antalet.

**Lösa korkar och
lock (plast)**

Korkar och lock som inte sitter kvar på förpackningen, t.ex. lock till kaffemugg eller kork till flaskor.

**Mjuk plastförpackning
för livsmedel**

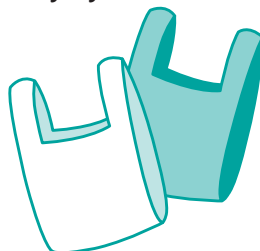
Mjuk förpackning som går att äta ur direkt, som chipspåse, glasspapper, tuggummipåse eller mjuka smörgåsomslag av plast.

Plast övrig

Övrig plast som det inte går att avgöra vad det är eller plastartiklar som inte passar i någon annan kategori.

**Plastpåsar från matvarubutiker
och klädeskjedor**

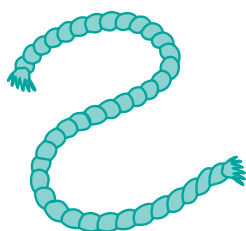

**Påsförslutare
(plast)**

T.ex. till brödpåse.

**Rep och snören
(plast)**

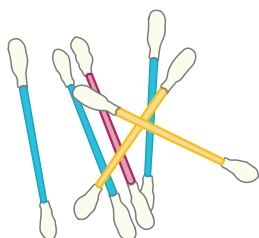
Snusdosa

**Sugrör och omslag
till sugrör (plast)**

**Tops/bomullspinnar
(plast)**

Vätservetter

**Övriga sanitetsprodukter
(plast)**

T.ex. blöjor, bindor (dessa vägs inte men notera antalet).